ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐԸ

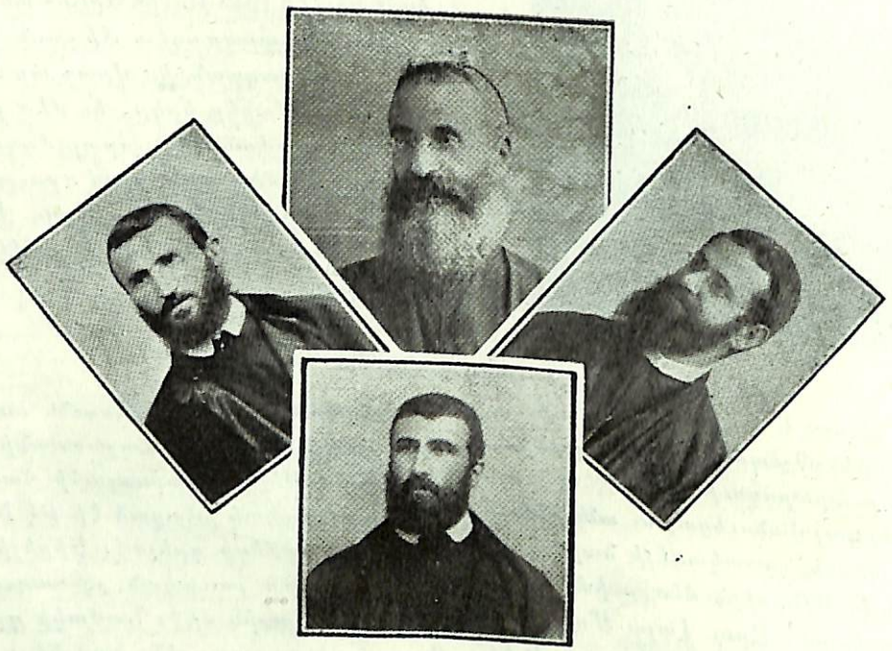

Հ· ՍՏԵՓԱՆ Վ· ՍԱՐԵԱՆ
(1865 — 1915)

Հ· ՊՕՂՈՍ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
(1879 — 1915)

Հ· ԿԱՐԱՊԵՏ ՏԷՐ-ՍԱՀԱԿԵԱՆ
(1882 — 1915)

Հ· ԹՈՄԱՍ ՕՏԱՊԱՇԵԱՆ
(1886 — 1915)

ՀԱՓԱՀԱՏՆԵՐԸ

Ամէն ինչ հայ սիրտը կը տանի հաւատիին:
Հ· ԿԱՐԱՊԵՏ ՏԷՐ-ՍԱՀԱԿԵԱՆ

Բոլորն ալ երիտասարդ են, երկաթի պէս ամուր,
Ուժեղ՝ ինչպէս ապառաժը,
Ինչպէս ապառաժը անխախտ, որ կը կանգնի ծովուն վրայ·
Ո՞ր տափաստաններէն, ո՞ր խորխորատներէն եւ ո՞ր գեհեններէն,
Հասած են հոս, վայելելու համար Ադրիականը,
Շրջելու համար երկնքի մը տակ, որ դրախտային լոյսերով
Շրջանակեց անոնց մանկութիւնը,
Երէկ, ճնարահարն էին ճերքոդութեան, փողահարը իտէալին,
Առանձնութեան մէջ առանձին՝ ինչպէս կաղնին հողմերու տակ,
Այսօր հազարաւորներու սէրն են, միլիոնաւորներու կեանքը,
Անոնց ոյժը, հաստատակամութիւնը, յոյսն ու խրախոյսը:

Ո՛վ դուք որ ժամադրուած էք Պայրընեան Ջիհենիներուն տակ,
Ոգիներ մեծութեան, իմացութեան եւ զարհուրանքի,
Ո՛րքան տարիներէ ի վեր կը սպասէիք այս վերադարձին,
Ժամանակը կը սահի՛ ովկիանոսային շարժումներով,
Երէկուան պատանին այսօր ալեհերն է իմաստութեան ճամբաներուն,
Ըսէ՛ք, ի՞նչպէս մահացաւ ձեր կեանքը արոյրէ սրունքներու վրայ,
Ո՞ր անդունդներուն մէջ խաւարեցան ամբիծ արշալոյսները,
Ո՞ր արեգակները հորիզոն չունեցան, եւ ո՞ր աստղերը
Հեծեծագին փախան արհաւիրքի գիշերներէն,
Ո՛վ դուք յառաջընթացներ անկապտելի տեսականներու,
Ըսէ՛ք, ո՞ւր են ձեր անխնները եւ ո՞ւր ձեր պանթէոնը···

Յիսուն տարի ետք, յառնելով անհուն պարապին մէջ,
Հասած էք հոս գեղագանգուր՝ ինչպէս էիք երէկ,
Ինչպէս էիք երէկ՝ հաստատաքայլ, միտքը լոյսերու մէջ,
Հասած էք հոս, զի բոլորիս գուրգուրանքն էք,
Ափսոսանքը, կոտտանքն ու կարօտաթաղձուքիւնը,
Բոլորիս արցունքը, զայրոյթն ու մռնչիւնը···
Ո՛վ Հայրեր, որ զանոնք կ'ընդունիք Սուրբ Ղազարու մէջ,
Սփռեցէք անոնց առջեւ սիրոյ պատմուճանները,
Բացէք ձեր բազուկները, զի որդին կը վերադառնայ իր հօր,
Ջի մահը կը վերադառնայ կեանքին, արտօսրը՝ խնդութեան, —
Բոլորն ալ երիտասարդ էին, երկաթի պէս ամուր···

Միլանոյ, 24 Ապրիլ 1965

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԱՊԵԱՆ

© National Library of Armenia